

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk
regel.

TONGEREN, DEN 30 DECEMBER.

NIEUWJAARSGIFTEN
AAN PIUS IX.

Te rekenen van deze week openen wij de lijst van onderschrijving voor de nieuwjaars-giften aan Pius IX. De mildadigheid der Tongeren behoeft niet meer aangewakkerd te worden. Dit jaar gelijk andere jaren zal Tongeren aan het hoofd van alle decanaten van het bisdom willen staan.

De Paus is ontbloot van alle menselijke hulpmiddelen. Er blijft hem niets over dan de liefdadigheid der katholieken om te voorzien in de onkosten van het algemeen bestuur der Kerk. De persoonlijke uitgaven van Pius IX zijn zeer gering en men kan verzekeren dat weinig Pauzen zoo eenvoudig geleefd hebben als hij. Maar de Opperpriester-Koning kan alle rechten en alle plichten niet aftandken welke de verhevene waardigheid die hij bekleedt hem oplegt. Wij moeten niet lijden dat het gebrek de smarten zijner gevangenschap nog kome verergeren.

De giften zullen te Tongeren ontvangen worden door den erw. heer deken Peeters, of op het bureel van den *Postrijder*. De eerste lijst zal toekomend zaterdag afgekondigd worden.

Weldaden der Bara-wet op de magistratuur.

Het verslag des heeren Van Overloop over het justitie-budget voor 1872 behandelt verscheidene belangrijke vraagstukken, waaronder er één is, dat de belangstelling der belastingbetalers waardig is.

Ziehier eene kleine vergelijking, waarop wij de aandacht der lezers inroepen:

Van den 1 oktober 1844 tot einde van maart 1867, dat wil zeggen gedurende 23 jaren, zijn er 93 magistraten op pensioen gesteld, terwijl van den 1 september 1867 tot den 1 april 1871, dat wil zeggen in min dan 4 jaren, niet min dan 104 magistraten zijn gepensionneerd.

Gedurende de 23 jaren voormeld, bedroeg het cijfer der pensionneeringen de som van 180,632 fr. terwijl, tijdens de 4 jaren, er 577,076 fr. aan pensioen is moeten uitbetaald worden.

Het verslag komt, en te recht! op tegen de aanzienlijke lasten, welke die ongehoorde wet op de contribuabelen legt.

Zekerlijk, eischte het belang van het goed

bestuur der justitie hare handhaving, dan zouden geldwestien niet genoegzaam zijn om haar te doen intrekken; maar, is het niet te vreezen dat zij, verre van het goed bestuur der justitie te begunstigen, het in gevaar zal brengen?

De wet van 25 juli 1867 is enkel eene navolging des keizerlijken decreets van Frankrijk, van den 1 maart 1852, hetwelk onder voorwendsel « van een nieuw bloed in het personeel der rechterlijke korpsen te storten, » hen weldra van hunne ervarenste en waardigste leden beroofde.

Is het niet betreurlijk, bij voorbeeld, het verbrekingshof door de wet van 1867 te zien beroofd worden van den voortreffelijken procureur-generaal, den heer Leclercq, den 1 april van dit jaar op pensioen gesteld, alhoewel hij noch vol kracht en gezondheid is?

Deze opmerkingen hebben de middelsectie getroffen, maar zij heeft gemeend, betrekkelijk de wet van den 25 juli 1867, geen ander besluit te mogen nemen, dat dit, « van op die wet de ernstige aandacht des gouvernementens en der bevoegde mannen te vestigen. »

« Het besluit der middelsectie is zeker niet overdreven (zegt de *Bien Public*). Het is wel 't minste, inderdaad, dat het gouvernement zich bezig houde met eenen staat van zaken, die tevens heilloos is voor de openbare schatkist en voor het goede bestuur der justitie.

« Zijn de uitslagen der Bara-wet onder dit dubbel oogpunt verfoeilijk, wij zien er eene dubbele reden in om de afschaffing dier wet voor te stellen.

« Wij hebben, deze stelling verdedigende, destemin belang, daar de rechterlijke benoemingen heden tot een behoudend ministerie behoren, en het moeilijk zal zijn op korten tijd het kwaad te herstellen, door den heer Bara aan de magistratuur toegebracht.

« Maar's landsmiddelen moeten voorzichtig bestuurd worden, en het is eener eerlijke partij niet waardig, in een louter politiek belang, eene wetgeving te exploiteeren, die onregelmatig is door haren inconstitutie-nen oorsprong, en wier eerste doel geweest is de onpartijdigheid der justitie te bederven. »

Restitutie?

Men heeft gemeld, dat de heer Bara van de kiezerslijst is geschrapt als valsche kiezer te Doornik.

Uit dit vonnis blijkt, dat de heer Bara woonachtig en gehuisvest is TE BRUSSEL.

Hier komt nog een andere kwestie te pas, en

honger en de dorst. Zoolang zij onder den indruk van den angst om weder gevat te worden, verkeerd hadden, hadden zij daaraan niet gedacht; maar bij hun ontwaken vonden zij niet meer de koolsoep en het roggeblood, dat de welwillende zorgvuldigheid van het gouvernement voorheen deed bereiden en Toby riep zuchtende uit:

« Ik heb honger. Wat gaan wij aanvangen? »

« Het is van daag de eerste september, » sprak Cupido, « de maand der druiven, en gij klaagt, ondankbare! Komaan! opgestaan! ik heb een wijberg gerooken aan den zoom van het woud: zij zal ons eten en drinken verschaffen. »

Na twee uren loopens en zoekens werd het bewerken van Cupido bewaarheid. Een prachtige wijberg vertoonde zich aan hunne bliken en zij vielen er op aan als wilden... Maar elke medaille heeft hare keerzijde en elke wijberg zijn veldwachter. Nauwelijks hadden zij een paar trossen geplukt of daar stond een veldwachter voor hen.

Deze onverwachte verschijning zou gewone stroopers waarschijnlijk hevig doen onstellen; maar Cupido was daar reeds over heen; hij gaf een teeken aan Toby, trad op den veldwachter toe en vroeg hem beleefd naar den weg van Pontoise.

« Naar Pontoise? » vroeg de wachter verbaasd, « en gij zijt op den weg naar Meaux!... Maar buitendien, maatjes, daarvan is op het oogenblik geen sprake: een gendarme zou tot u zeggen: Waar komt gij van daan? waar gaat gij heen? Ik voor mij bekrenn mij daarover niets; ieder zijn vak; maar ik zeg u: Wat eet gij? Behoort die wijberg aan u? Gij ziet er niet uit naar grondbezitters. Zijt gij nu geen grondbezitters, dan zijt gij straatloopers. Dien ten gevolge gelast ik u in naam van de wet en den maire mij te volgen. »

« U te volgen? » herbaalde Cupido met sarnrende onbeschaamdheid, « en waarheen? naar een logement? »

wij vragen of er aan de linkerzijde der Kamer nu niet een verdediger der « openbare zedelijkheid » gaat moeten opstaan?

Inderdaad: Het art. 52 onzer Grondwet zegt: « Ieder lid der Vertegenwoordigerskamer geniet eene maandelijksche schadeloosstelling van 200 GULDEN, gedurende geheel den zittijd. » Degeuen. woonachtig IN DE HOOFDSTAD, genieten GEENE schadeloosstelling. »

Nu de kwestie: Bara pretendeerde te Doornik woonachtig te zijn, en als dusdanig stond hij aldaar op de kiezerslijst; dus ook zou hij de maandelijksche schadeloosstelling van 200 gulden moeten gevraagd hebben, sedert 1863 of 64, dat hij van de Kamer deel maakt.

Maar de rechtbank nu beslist hebbende, dat hij wel degelijk NIET te Doornik, maar te Brussel gehuisvest is, heeft hij zonder recht 200 gulden per maand getrokken, tijdens de 8 of 9 jaren, dat hij lid der Kamer is. Wij vragen nog eens in den naam der « openbare zedelijkheid: »

1° Of de man niet zou moeten aanzocht worden om aan 's lands kas restitutie te doen van zoo wat 14,400 à 16,200 gulden; en, 2° Of hij wel 't recht kan hebben een ander, die ongelukkig, maar toch treffelijk is geweest, te schandvlekken en te lasteren?

Nog een woordje voor M. de Lexhy.

Alle gazetten van het land hebben eens hartelijk den gek gehouden met M. de Lexhy, representant van Wareme, die een der leden was van den bewakingsraad der aardige bank van Tongeren en die over eenige dagen in volle kamer niet beschaamd was de benoeming van M. de Decker als gouverneur van Limburg te schandvlekken. Alsof het schandaal der bank van Tongeren niet honderdmaal grooter geweest was als dat der banken Langrand! Neen, M. de Lexhy, gij zijt niet in staat om dat te begrijpen; maar een mensch die voor twee oord gezond oordeel heeft, verstaat dat gij, die u in de bank van Tongeren zoo slap van affaire getrokken hebt, niets beters kunt doen dan de zaken Langrand laten voorbij te gaan zonder de aandacht op uwen belangrijken persoon te trekken.

Ziehier wat de *Gazette van St-Truiden* er over denkt:

Hier zullen wij de gordijn afrollen en tot den zeer edelen heer van Welm zeggen: M. de Lexhy, gij weet dat de justitie tot heden nog geen uitspraak over de zaken Langrand gedaan heeft, maar wel over die der bank van Tongeren, in dewelke zij de voornaamste bedienden tot dwangarbeid veroordeeld heeft. Gij weet dat er weinig

« Naar de gevangenis van Bondy. »

« Naar de gevangenis! ik dank u wel, oudje! ik kom er pas van daan. Ik voor mij ben beleefder en bied u hier op het zachte gras een gemakkelijke ligplaats aan. »

Op hetzelfde oogenblik licht hij den ouden man het been, zoodat deze tusschen de wijnstokken achterover valt, terwijl onze twee deugnieten in allerij de vlucht nemen naar het woud.

« Een prachtig hoofdkwartier! » sprak Cupido, zich bijgende onder een boom latende nedervallen. « De drommel hale mij, als de oude ons zoo ver komt zoeken. »

VII.

Na eene rust van eenige uren, begon Toby op kwijnenden toon en eenigzins ontmoedigd:

« Is dat nu de provincie? Ik had mij die schooner en vooral gastrijver voorgesteld. Wat gaan wij nu aanvangen? »

« Wij zullen op goed geluk voortloopen en de Voorzienigheid laten zorgen, zij belooft altijd de deugd, » antwoordde Cupido zalvend, « er zal zich wel eene of andere gelegenheid voor ons opdoen om ons kleederen aan te schaffen; want om de waarheid te zeggen, hebben wij daaraan wel eenigzins behoefte; wij zouden ons in ons primitief costuum moeielijk in eene salon kunnen vertoonen. »

Daarop begaven zij zich op weg en kwamen aan eene groote hoeve, op een fraaien heuvel gelegen, aan welks voet de Seine stroomde en waar men in volle drukte aan den oogst was.

« Parblen, » zeide Cupido, « indien wij al geen hof- of stadscostuum dragen, hebben wij ten minste den uniform der maaiers. Wij zijn van Meaux en komen werk zoeken; dat is alles wat er gezegd behoort te worden. Gij ziet er, naar men zegt, innemender uit dan ik; ga vooruit en bied onze diensten aan den opzichter aan. »

Toby gehoorzaamde zonder tegenwerping te maken en twee uren later waren onze vluchtelingen aan het werk.

of geen verschil is tusschen de werkingen waarvan de bestieraad der banken Langrand en de raad van Waakzaamheid der bank van Tongeren wederzijds gelast waren. Gij weet dat, om de feiten te herstellen, die zij misschien in een te overgroot vertrouwen begaan hebben, de oude bestierders der maatschappijen Langrand afstand gedaan hebben van hunne fortuin, welke reeds gedeeltelijk door deze maatschappijen ingeslokt was. Gij weet dat die afstand uit vrijen wil is geschied, want geene rechtbank der wereld zou de ongelukkige slachtoffers van den liberalen haat ertoe veroordeeld hebben. Wij zeggen slachtoffers van den liberalen haat, want het is eenieder bekeerd dat alle deze misslagen en onheilen zouden kunnen hersteld worden zijn, indien de ontijde vervolgingen van M. Bara, uwen grooten meester, de schoonste financiële operatiën mogelijk, welke M. Langrand op het punt was tot een goed einde te brengen, niet hadden komen verijdelen en onverwerpen. Ja, M. de Lexhy, dit alles weet gij, en gij, oud-lid van den raad van Waakzaamheid der schandalige bank van Tongeren, gij hebt het dagore van M. Bara gestemd; gij hebt die schandelijke redevoorring toegejuicht, en gij hebt uwen penning bijgebracht in de betaling der kosten van de vertaling en de verspreiding in het land van dat vuige mengsel, waar M. Bara al het slechtste wat het menschelijk hert kan inhouden bijgebracht heeft, en hetwelk van 't begin tot 't einde niet dan eene aaneenschakeling van leugens is, schaamteloos in het gezicht van een verstandig volk gemeten!

Gij weet nogtans wel, en gij wist het door eigen ondervinding, dat men bestierder of waker kan geweest zijn eener ongelukkige financiële maatschappij, ja, zelfs eener maatschappij, die de prooi geworden is eener hende schriftvervalschers (dit was het geval voor de bank van Tongeren en niet voor de banken Langrand), en terzelfder tijd volkomen eerlijk man blijven.

Gij en de liberale pers, hebt mijneer de Decker toegejuicht toen hij zijn gansch fortuin aan de failliet Langrand afstond, maar van uwen kant, gij, die met een klein deel van uw colossaal fortuin het deficit der bank van Tongeren hadde kunnen dekken, gij hebt dien moed niet gehad.

M. De Decker, een ander man van waarde dan gij, heeft altijd uwe achting genoten, en niettegenstaande hebt gij deelgenomen aan zijnen zedelijke moord. Deze uitmontende man, slachtoffer der hatelijkste driften die uwe partij in haren schoot met wellust voedt en vleit, is door u en de uwen ten prooi geworpen aan een rederloos en gewetenloos gepenel, — deze huisvader, die het erachter zijner kinderen aan eene mischienen te overdreven teergevoeligheid heeft opgeofferd, dien huisvader hebt gij en de uwe met daad en beurs zijne broodwinning helpen ootnemen. M. Delexhy, gij, die altijd van katholiek geweten spreekt, verwijt uw liberaal gewete-

« Dat komt goed, » had de opzichter gezegd, wij komen banden te kort; gij zult betaald worden volgens den arbeid, dien gij verricht. » Gedurende twee dagen ging alles goed; de jongelieden waren in hun schik met het goede voedsel, dat zij kregen, en de vrolijkheid, die om hen heerste. Toby vooral zeide dikwijls: « Dat is beter dan Parijs, de werkplaats, de dadelijke omzwingingen en vooral de gevangenis. »

Cupido vermeelde zich het eerste; hij vond dat leven te vermoedend en te eentonig.

« Hebt gij er nog niet genoeg van? » vroeg hij op zekeren dag aan zijn makker.

« Wel neen, » antwoordde Toby verbaasd; « waar wilt gij iets beters vinden. Wacht ten minste het einde van den oogst af; met het geld dat wij ontvangen, kunnen wij kleederen kopen en ons in de stad eene eerlijke broodwinning zoeken. Dat is immers veel beter? »

« Is het zoo met u gesteld? » hernam Cupido hem met inmachtend medelijden aanzien.

« Welnu! ik ben edelmoediger dan gij. Ik laat hun houden, wat zij mij schuldig zijn; morgen ben ik weg. Eenmaal, tweemaal, gaat gij mede? »

« Neen, » antwoordde Toby vastberaden.

« Des te erger voor u. Dan is onze compagnieschap verbroken. »

« Zoo als gij wilt. »

Cupido hield woord: den volgende dag was hij verdwenen; men ondervroeg Toby, maar hij betuigde, dat hij niets wist en bewaarde een volledig stilzwijgen omtrent het gedrag en de plannen van zijn vriend.

Het was een feestdag. De arbeiders werkten tot aan kerktijd, waarna de jonge meisjes zich gingen kleeden, de eenen om godvruchtig de Mis te gaan bijwonen, de anderen om deel te gaan nemen aan het bal in het naaste dorp, toen een harer plotseling uit de schuur te voorschijn kwam, waar haar kamertje was, met den uit-

TOBY LOUVER.

(Vervolg.)

—(—)o(—)

VI.

Onze beide helden hielden raad en oordeelden het geraten voor eenigen tijd de ongezonde lucht van de hoofdstad te ontvluchten.

« Het is de tijd der vacantie en van het reizen, sprak Cupido, ik gevoel dat ik behoefte heb aan verandering van lucht, het gezicht der velden zal mij goed doen; laat ons ten spoedigste deze plaats vol agenten en cipiers verlaten. Wat denkt gij er van? »

Toby slaakte eerst een diepen zucht bij de gedachte aan zijne moeder, die sedert zijne vlucht ongetwijfeld van droefheid verkijnde, maar het beeld van zijn beschonken of vertoornden vader vertoonde zich daarneven en hij huiverde. — Hij had Parijs nooit verlaten en het denkbeeld om wat van de wereld te zien lachte hem toe; de voorslag beviel hem en hij stelde zich zonder wantrouwen onder de bescherming van zijn kameraad, die ouder en sterker was dan hij.

Zij begaven zich alzoo op weg zonder valies, zonder pas, zonder plaatskaartjes voor een of anderen sportreis, zonder een van die lastige noodwendigheden van de hedendaagsche beschaving. Een hemd, een broek en een paar versleten schoenen maakte hunne eenige bezitting uit.

Zij slaapen de straten van de voorstad St-Denis door, en hebben Parijs weldra achter den rug; eindelijk zijt zij in het woud van Bondy. Daar achtten zich zich genoegzaam in veiligheid om een uurtje rust te nemen. De dagrsad begon aan te breken. Zij strekte zich met het grootste welbehagen op het zachte gras uit en vielen bijna dadelijk in slaap; maar bij hun ontwaken deden twee martelingen, wreeder dan de vermoedens, de slaap en de politieagenten zich gevoelen, de